

Yttrande Boverkets rapporter 2018:22 Dokumentationssystem för byggprodukter och 2018:23 Klimatdeklaration av byggnader samt delbetänkandet SOU 2018:51 Resurseffektiv användning av byggmaterial, Dnr: N2018/04684/BB

Återvinningsindustrierna, ÅI, är en branschförening som företräder de privata återvinningsföretagen med en omsättning på 20 miljarder kronor och drygt 6 000 anställda. Medlemsföretagen hanterar årligen drygt 12 miljoner ton avfall och återvinningsbart material, varav ca 60 % återvinns till nya råvaror. Vår vision är att öka materialåtervinningen och leverera återvunna råvaror till tillverkningsindustrin och därmed skapa hållbara förutsättningar för näringslivet och samhället.

Återvinningsindustrierna avser att bara yttra sig över delbetänkandet SOU 2018:51, resurseffektiv användning av byggmaterial.

Generellt

Som första, och enda, branschförening har ÅI:s medlemmar år 2017 beslutat ett frivilligt åtagande att följa Sveriges Byggindustriers riktlinjer för resurs- och avfallshantering vid byggande och rivning. Ett viktigt syfte är att öka återvinningen och skapa mer cirkulära materialflöden. Syftet med åtagandet är dels att garantera en hållbar och ansvarsfull avfallshantering, dels att driva på utvecklingen för ökad återvinning av bygg- och rivningsavfall till råvaror.

Vidare har Återvinningsindustrierna har ställt sig bakom "Färdplan för fossilfri konkurrenskraft Bygg- och anläggningssektorn". Den är en av nio färdplaner som olika branscher har lämnat över till regeringen. Färdplanerna visar hur branscherna ska bli fossilfria och samtidigt stärka sin konkurrenskraft. De innehåller också krav på en politik som ger rätt förutsättningar för omställningen.

Bygg- och anläggningssektorn visar i sin färdplan hur de redan med befintlig teknik kan halvera sina utsläpp till år 2030 och med hjälp av infångning och lagring av koldioxid (CCS) i cementframställningen ser betongbranschen en möjlighet till klimatneutral betong. I färdplanen föreslås också bland annat att reglerna för klassning av avfall bör ändras, så att cirkulära affärsmodeller och en utökad återanvändning och återvinning av schaktmassor, bygg- och rivningsmaterial inte hindras utan tvärtom drivs på.

En ökad återvinning av bygg- och rivningsavfall skulle kunna bidra till kraftigt minskade koldioxidutsläpp. ÅI bedömer att en av de viktigaste nycklarna för mer cirkulära flöden av bygg- och rivningsmaterial är att fastighetsägare, byggherrar, återvinningsföretag, bygg- och rivningsföretag och andra aktörer tillsammans behöver ta ett större gemensamt ansvar.

Det gäller exempelvis upphandling av byggmaterial vid nyproduktion där det i dagsläget ofta läggs på 10 - 20 % material som sedan blir spill. Spillet tas ofta inte tillvara effektivt trots att detta är nytt användbart material. Upphandling av sekundärt byggmaterial förekommer ytterst sällan.

Vidare samarbete behöver också utvecklas kring planeringsprocessen för byggande och rivning. Återvinningsföretagen behöver få vara med tidigare i planeringsprocessen för att material ska tas tillvara, annars planeras det i regel inte för att det ska finnas tillräckligt utrymme på plats för en tillräcklig sortering av avfallet.

Marknadsplatser för att sälja och köpa bygg- och rivningsmaterial behöver också utvecklas. Detta för att para ihop olika aktörer och få en effektivare hantering av materialet.

Synpunkter på delbetänkandet SOU 2018:51 Resurseffektiv användning av byggmaterial

Återvinningsindustrierna ser positivt på de slutsatser och förslag som framgår i delbetänkandet. Vi stödjer att regeringen bör verka för reglering om innehållsförteckningar för byggprodukter inom EU-samarbetet. Vidare stödjer vi ett nationellt främjandepaket för resurseffektiva byggmaterialval för att minska bygg- och rivningsavfall och skapa en effektivare hantering av det. Genom att nyttiggöra resultat från utredningar och forskning i bred samverkan får vi en kraft i den utveckling som redan påbörjats genom de olika branschsamarbeten som redan pågår bl a Riktlinjer för resurs- och avfallshantering vid byggande och rivning, färdplan för fossilfri och konkurrenskraftig bygg- och anläggningssektor med flera.

Några viktiga delar i delbetänkandet som vi speciellt vill kommentera;

- Mängden bygg- och rivningsavfall kan minimeras genom ökad återanvändning och återvinning. För att nå avfallsmålet och minimera bygg- och rivningsavfall är återvinning och återanvändning centralt.
- Incitament behövs för att öka efterfrågan av byggprodukter som kan återanvändas och återvinnas.
- Användningen av återvunnet material och produkter måste stimuleras ytterligare, inom både offentlig och privat upphandling.
- Återvinningsföretag behöver involveras tidigare i planeringsprocesser vid byggande och rivning för att en optimal sortering och återvinning ska möjliggöras.
- Återvinning och ökad användning av returråvaror underlättas av giftfria materialkretslopp och bättre spårbarhet av farliga kemikalier i produkter. Återvinningsföretagen bidrar till att avgifta material och produkter.

- För att minska spridningen av farliga ämnen krävs att alla aktörer i leverantörskedjan får tillgång till tillförlitlig information om farliga ämnen i byggprodukter.

Återvinningsindustrierna bidrar gärna till fortsatta diskussioner inom bygg- och rivningsavfallssektorn, där återvinningen är en viktig del för att nå ett hållbart samhälle.

Stockholm den 14 december 2018

Viveke Ihd

Återvinningsindustrierna